

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **P. B.**, zastoupeného Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 2. 2015, č. j. OAM-664/ZA-ZA14-ZA05-2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 5. 2015, č. j. 22 Az 5/2015 – 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce, ukrajinské národnosti i státní příslušnosti, podal žádost o udělení mezinárodní ochrany s odůvodněním, že mu přišlo předvolání do armády, avšak on neví proč a za co se na Ukrajině válčí a nechce skončit jako invalida. O jeho žádosti žalovaný rozhodl rozhodnutím ze dne 20. 2. 2015, č. j. OAM-664/ZA-ZA14-ZA05-2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), tak, že žalobci neudělil mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 29. 5. 2015, č. j. 22 Az 5/2015 – 30 (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“), zamítl. Uvedl, že stěžejními skutečnostmi, o něž žalobce opřel svou žádost o udělení mezinárodní ochrany, byla obava z vojenské služby a ze zapojení se do bojů na Ukrajině. Žalobce však neměl ve své vlasti žádné potíže, ať již se státními orgány či z jiných azylově relevantních důvodů. Sám uvedl, že ze své vlasti odjel, protože mu bylo doručeno předvolání do armády (to však neviděl, neboť dcera toto údajné předvolání roztrhala). Krajský soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními žalovaného o situaci na Ukrajině a konstatoval, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. a) a b) a § 13 zákona o azylu. K aplikaci § 14 zákona o azylu krajský soud uvedl, že žalobce netvrdil žádné okolnosti, které by svědčily o tom, že jeho osobní a rodinná situace je ve vztahu k možnému udělení humanitárního azylu nějakým způsobem výjimečná. Rovněž nebyla prokázána žádná skutečnost, na základě které by mohla žalobci v případě jeho návratu do vlasti hrozit vážná újma. Ačkolí je aktuální bezpečnostní situace na jihovýchodě Ukrajiny složitá, neprobíhá v ní vnitřní ozbrojený konflikt. Žalobce navíc pochází ze západní Ukrajiny,

kteřá se nachází pod plnou kontrolou proevropsky orientované vlády, jež proklamuje vládu demokracie a práva. Branná povinnost je zcela legitimní občanskou povinností a vyhýbání se vojenské službě či dezerce tak nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Proti žalobci nikdy nebylo a v současnosti ani není vedeno trestní stíhání a ze zjištěných skutečností nevyplývá ani to, že by byl v případě svého návratu do vlasti jakkoli postižen za svou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud zdůraznil, že nejbližší příbuzní žalobce, tj. jeho manželka a děti, žijí na Ukrajině, a ztotožnil se závěrem žalovaného, že nebyly dány důvody k rozhodnutí dle § 14a či § 14b zákona o azylu. Krajský soud tedy uzavřel, že závěry žalovaného byly podloženy řádně zjištěným skutkovým stavem, žalovaný vycházel z dostatečně relevantních zpráv, které objektivně posuzovaly všechny rozhodné skutečnosti, a v napadeném rozhodnutí se plně vypořádal s tvrzeními žalobce i se situací na Ukrajině.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Uvedl, že již v žalobě namítal nedostatečně a v rozporu s § 2 odst. 4 a § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, zjištěný stav věci, neboť žalovaný vycházel pouze z jeho výpovědi. Stěžovatel v této souvislosti namítl i nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku (pro jeho „obecnost“ a rozpor s judikaturou). Dle názoru stěžovatele není ve správním spise obsažen ani jeden podklad, o který žalovaný opírá svůj názor, že stěžovateli nehrozí v případě návratu na Ukrajinu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu; krajský soud měl tedy napadené rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost. Žalovaný vůbec nebral v potaz hrozbu trestního stíhání stěžovatele pro nenastoupení výkonu vojenské služby, tedy skutečné nebezpečí vážné újmy, a to zejména s přihlédnutím k možnému riziku špatného zacházení se stěžovatelem. Stěžovatel rovněž navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal jeho kasační stížnosti odkladný účinek.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti konstatoval, že se ve stěžovatelově věci nedopustil žádné nezákonnosti, shromáždil podklady pro zodpovědné rozhodnutí, provedl dostatečné dokazování, jehož rozsah byl určen skutečnostmi tvrzenými stěžovatelem, a napadené rozhodnutí pečlivě, srozumitelně a přesvědčivě odůvodnil. Podrobně se zabýval tvrzeními stěžovatele, avšak neshledal je azylově relevantními. Žalovaný nespatořoval v napadeném rozsudku žádné pochybení a upozornil na to, že podání kasační stížnosti v azylových věcech má odkladný účinek ze zákona.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas [§ 106 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a oprávněnou osobou (§ 102 s. ř. s.). Stěžovatel je rovněž zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy přípustná.

[6] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo možné kasační stížnost odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručně odůvodnění svého usnesení připojuje.

[7] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany pro nepřijatelnost, jestliže ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy

pokračování

stěžovatele. K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu (mezinárodní ochrany) lze přitom pro stručnost odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), z něhož mimo jiné plyne, že „[p]řesabem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je - kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce - pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor ke určitému typu případů či právních otázek. Přesab vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.“ O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu nebo jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může nastat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. Kasační stížnost bude přijatelná též pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby byla důvodem přijatelnosti kasační stížnosti.

[8] Vzhledem k tomu, že ohledně důvodů přijatelnosti ve smyslu 104a s. ř. s. neobsahuje kasační stížnost žádná tvrzení, Nejvyšší správní soud se mohl touto otázkou zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií. K námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud uvádí, že eventuální nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu může za určitých okolností naplnit důvody přijatelnosti kasační stížnosti, a to dokonce i za situace, kdy to stěžovatel výslovně nenamítne. Ve smyslu shora citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 - 39 totiž bude kasační stížnost posouzena jako přijatelná tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 7. 2010, č. j. 1 Azs 20/2010 - 238). V daném případě však Nejvyšší správní soud v této rovině posuzování napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal, neboť krajský soud všechny námítky stěžovatele vypořádal a nezatížil napadený rozsudek ani jinými vadami, které by mohly způsobit jeho nepřezkoumatelnost. Postup žalovaného při zjišťování skutkového stavu v řízení o udělení mezinárodní ochrany v souvislosti s § 3 správního řádu již Nejvyšší správní soud v minulosti posuzoval (viz např. rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47). Současnou bezpečnostní situací na Ukrajině se Nejvyšší správní soud v nedávné minulosti zabýval již mnohokrát, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, či usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26). Problematice odmítání služby v armádě jakožto azylově relevantnímu důvodu se Nejvyšší správní soud rovněž opakovaně věnoval (např. v rozsudku ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či v rozsudku ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44), a to dokonce i v případech ukrajinských žadatelů o azyl (srov. např. usnesení ze dne 22. 7. 2015, č. j. 2 Azs 160/2015 - 43).

[9] Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nerozhodoval, neboť kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany má odkladný účinek ze zákona (§ 32 odst. 5 zákona o azylu).

IV. Závěr a náklady řízení

[10] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost podmínky přijatelnosti nesplňuje. Posuzovaná věc se netýká právních otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, ani těch, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; nebyl shledán důvod pro přistoupení k judikatornímu odklonu; ani nebylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu, ať už v podobě nerespektování ustálené soudní judikatury či ve formě hrubého pochybení při výkladu hmotného nebo procesního práva. Nejvyššímu správnímu soudu tudíž nezbylo než podanou kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítnout pro nepřijatelnost.

[11] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2015

JUDr. Míluše Došková
předsedkyně senátu